

Semestrální kurz: Komplexní průvodce digitálním světem

žáků č. j. 8209/2021-2-341

Obsahová náplň a zaměření kurzu:

Cílem kurzu je předat účastníkům potřebné znalosti a přístupy k tématu digitálních technologií a jejich vlivu na wellbeing dětí a dospívajících. Součástí kurzu je sdílení zkušeností lektorů i samotných účastníků i praktické vyzkoušení si aktivit a nástrojů, jak na kurzu, tak mezi setkáními ve škole.

Kurz se skládá ze 4 setkání (seminářů) po 8 vyučovacích hodinách, celkově tedy 32 vyučovacích hodin

- **Online kontext** – V úvodní části lektorů seznámí účastníky se statistikami, kolik času tráví průměrně na internetu lidé obecně a specificky děti a dospívající. Dále jaké jsou momentálně populární sociální sítě a jejich charakteristiky, jaké jsou populární počítačové hry a jaký je jejich obsah/cíl. V čem se liší digitální technologie (mobil, tablet, počítač) od dřívějších médií (knihy, rádia, televize). Nové technologie působí na určité aspekty psychiky, se kterými budou účastníci seznámeni, a proto mohou být rizikovější, než starší média jako je například televize. Vysvětlíme si i pojmy jako wellbeing a digitální wellbeing a proč je důležité se jimi zabývat.
- **Business model online platform, sběr osobních údajů** – V rámci tohoto tématu budou účastníci seznámeni s tím, jak funguje business model, jaké údaje o uživateli digitální technologie a online platformy sbírají. K jakému účelu se tyto data sbírají. Jak lze alespoň částečně zabránit sběru těchto údajů. Dále je účastníkům vysvětleno, co je cílená a skrytá reklama, jaký vliv může mít na děti a dospívající. V souvislosti s tím je zdůrazněna důležitost tolerance odlišných názorů a kritického myšlení, ke kterým mají účastníci své žáky a studenty vést, a také, jak je důležitá pozornost učitelů k objektivnímu původu, povaze a případným negativním důsledkům digitálních zdrojů, které využívají ve výuce.
- **Pravdy a mýty o online světě dětí a dospívajících, sociálních sítích a počítačových hrách** – Představení vyjádření, která kolují na téma digitálního prostoru, kterým děti a dospívající věří, nebo naopak, kterým věří dospělí a tyto věty děti od nich často slyší (například „Děti přirozeně ví o internetu více než dospělí.“ Nebo „Kvůli počítačovým hrám děti hloupnou.“). Na základě podložených dat lektorů vysvětlí, co je pravda a co pouhý mýtus. Zároveň toto téma funguje jako otevření témat, teorií, se kterými budou účastníci seznámeni v následujících setkáních.
- **Proč jsou sociální sítě a digitální hry pro děti a dospívající tak lákavé** – Zaměřuje se na design sociálních sítí a her a jaké mechanismy způsobují to, že na nich děti a dospívající tráví tolik času. Představeny jsou i konkrétní příklady, které mohou účastníci znát i z vlastního používání sociálních sítí. Jsou popsány a vysvětleny další psychologické principy udržení dětí a dospívajících online, jako je například působení nečekané pozitivní zpětné vazby a dopaminu, FOMO (Fear Of Missing Out) – česky strach, že o něco přijdu, když nebudu online a další.
- **Závislost a její prevence** – účastníci jsou seznámeni s definicí závislosti, jak se dá závislost na počítačové hře či sociální síti poznat. V základu bude vysvětlena problematika diagnostiky závislosti na počítačových hrách. Účastníci také získají povědomí, jak mohou oni, jako pedagogičtí pracovníci, působit preventivně vůči závislosti, na což pak naváže i praktická část. Účastníci získají návrhy na různé aktivity k podpoře vztahů ve třídě, k podpoře offline činnosti u žáků a studentů, k podpoře k získání přirozeného dopaminu mimo online prostor. Účastníci mohou také přijít s vlastními nápady, některé například už úspěšně použili. Vytvoří si zásobník těchto aktivit, které pak mohou použít ve své praxi. Účastníci si některé aktivity také vyzkouší.

- **Vliv technologií na žáky a studenty** – V předchozím setkání byly vysvětleny psychologické principy udržení dětí a dospívajících online, na což navazuje téma o vlivu digitálních technologií. Tedy když děti a dospívající tráví v online prostoru tolik času (z důvodů, které byly vysvětleny), jaký to na ně má vliv. Jak je ovlivněna komunikace a mezilidské vztahy a jak je to může pozměnit (například utlumování empatie). V souvislosti s tím je vysvětlený vliv přítomnosti mobilního zařízení při komunikaci tváří v tvář a na základě toho je ukázána důležitost učení digitální etikety (například jestli je slušné mít sluchátka v uších, mobil v ruce, když s někým člověk mluví). Dále je vysvětleno působení digitálních technologií na spánek, soustředění a učení. Následně se téma zaměřuje také na vliv digitálních technologií na psychiku dítěte a dospívajícího – psychická pohoda, práce s emocemi, zdánlivý „narcismus“, ztráta sebedůvěry, pocity osamělosti.
- **Jak vytvářet digitální návyky a smysluplná pravidla pro digitální technologie** – účastníkům je vysvětleno, jak se tvoří návyk a jaké principy je dobré následovat při nastavování nového návyku. Účastníci tak získají „návod“, jak účinně nastavit zdravější návyky v užívání digitálních technologií. Dozví se i jakou roli hrají rodiče a učitelé v užívání dětí a dospívajících a jak smysluplně nastavit pravidla doma i ve škole ohledně digitálních technologií, aby je děti a dospívající spíše dodržovali.
- **Smysluplné zapojení technologií a tématu digitálního wellbeingu do výuky** – na závěrečném setkání jsou účastníci seznámeni, jaké ne/výhody mohou mít digitální technologie ve výuce, a jak systematicky přistupovat k zapojení technologií do výuky. Účastníci mají prostor sdílet, co jim samotným v praxi funguje. Účastníci ve spolupráci s lektory shrnou předchozí znalosti, tipy, aktivity a debatují o zapojení digitálního wellbeingu do výuky (kam by to šlo zapojit, jak by to prakticky probíhalo apod.)

Lektoři:

Mgr. Aneta Lekešová
 Mgr. Markéta Homolková
 Mgr. Radka Kůřilová

Odborný garant:

Mgr. Tomáš Struška

K získání osvědčení musí účastník splňovat dvě podmínky:

- 80% účast na seminářích (může tedy chybět maximálně 6 vyučovacích hodin)
- Úspěšné absolvování závěrečného testu (70 % odpovědí správně)

Kurz si můžete objednat na stránce Replugme: [Kurz digitální osvěty pro pedagogy: Semestrální kurz akreditovaný MŠMT | Replug.me](#)